

Korepondenčný seminár z programovania XIX. ročník, 2001/2002

Katedra vyučovania informatiky FMFI UK,
Mlynská Dolina, 842 48 Bratislava

*KSP finančne podporuje nadácia Open Society Fund Bratislava a
IUVENTA – zariadenie pre vožný čas detí, mládeže a dospelých
MICROSTEP spol s.r.o.*

Milí riešitelia,

jesenné sústredenie máme úspešne za sebou a vám sa (konečne?) dostávajú do rúk vzorové riešenia prvého kola. Tak si ich pozorne prečítajte, aby ste vedeli, ako sa tie úlohy mali riešiť. A ak sa dočítate až na koniec, nájdete tam... prekvapenie. (psst... je tam samozrejme výsledková listina... ale najskôr povinne prečítať vzorové riešenia!)

Po použití záchodu si umyte ruky.

KSPáci

1. O výsledkovej listine

opravoval Goober
(max. 15 bodov)

Pri opravovaní tohoto príkladu som bol veľmi príjemne prekvapený, lebo takmer vetky prídelené riešenia boli správne. Bodovanie sa odvíjalo od kvality popisu (± 1 bod), správneho odhadu zložitosti (**1 bod**), časovej náročnosti a celkovej elegancie riešenia. Za kvadratickú zložitost bolo možné získať **8 bodov**, za $O(N \log N)$ **11** a lineárne riešenie si vyslúžilo **13 bodov**. Nesprávne riešenie dostalo nanajväč **3 body**.

A ako sa to dalo urobiť lineárne? Na základnú myšlienku ste príliš veľa – o umiestnení druhstiev rozhodujú len maximálny a minimálny počet bodov, ktoré mohli jednotlivé krajiny získať. Majme teda dve polia – *Min* bude obsahovať minimálne možné body jednotlivých krajín, *Max* naopak maximálne, ktoré mohli dosiahnuť. Z istých príčin by bolo dobré, keby tieto polia boli usporiadané. *Min* je usporiadané hneď, lebo také ho dostávame priamo na vstupe. Ako ukážeme neskôr, aj *Max* možno usporiadať v lineárnom čase. Preto odteraz budeme predpokladať, že obe polia sú (zostupne) usporiadané.

Najlepšie umiestnenie druhstva I sa dá nájsť tak, že zistíme, koľko krajín nemohlo predbehnúť (čiže ich minimálne možné body boli väčšie ako maximálne body krajiny I). Toto hľadanie stačí spraviť úplne najjednoduchou metódou – prechádzame *Min* od začiatku a zastaneme, keď narazíme na niečo väčšie číslo, ako to, ktoré hľadáme. Otázkou je, v akom poradí treba jednotlivé krajiny hľadať. Ak najprv pohľadáme krajinu s najvyšším maximálnym počtom bodov (čiže tú, ktorej body sú v *Max* prvé), vieme, že ďalšie krajiny už nemôžu dopadnúť lepšie ako ona v najlepšom prípade. To ale znamená, že pri hľadaní ďalších krajín už stačí začať od miesta, kde sme predtým skončili. Keď teda budeme krajiny hľadať v poradí podľa ich maximálnych bodov, je zrejmé, že prejdeme *Max* aj *Min* najviac raz, a preto bude zložitost tejto časti $O(N)$. Najhoršie umiestnenie sa hľadá analogicky.

Ako usporiadať *Max* lineárne? Na horepopísaný postup väčšina z vás prišla. Problémy však robilo usporiadanie podľa *Max*. Klasické metódy ako Quicksort sa ukazujú ako príliš pomalé (lebo chceme riešenie v $O(N)$). Za vzor si teda vezmeme Mergesort, presnejšie jeho spájajúcu fázu. Keď si totiž krajiny vhodne rozdelíme do niekoľkých skupín a v rámci každej skupiny budú usporiadané, stačí už tieto skupiny len spojiť. Ako výhodné rozdelenie sa ukazuje rozdelenie podľa toho, o koľkých ich sú zložitosti (takto vznikne 5 skupín). V rámci každej skupiny budú krajiny usporiadané podľa maximálneho počtu bodov (lebo poradie v rámci skupiny je rovnaké ako poradie na vstupe). Spájanie prebieha jednoducho – v každej skupine vieme, že najväčší prvok je ten prvý. Preto úplne najväčší prvok nájdeme

tak, «e porovnáme najväčšie v jednotlivých skupinách. Odstránime ho a postup opakujeme. Vybratie jedného prvku je $O(1)$, a teda celé usporiadanie je $O(N)$. Pamäťová zložitost celého algoritmu je zjavne $O(N)$.

Pár slov k implementácii: Ako si pozorný čitateľ iste vimol, hľadanie maxima a minima funguje veľmi podobne a dá sa spojiť do jedného a teda namiesto dvoch utriedených polí budeme mať len jedno. Ešte pozoronejší čitateľ si tiež asi vimol, «e my vlastne kačdý údaj z tohoto usporiadaného poľa poučijeme iba raz, a teda toto pole vôbec netreba mať uložené. Preto v nižšie uvedenom programe polia *Max* a *Min* nenájdete. Namiesto toho, vždy keď prezrieme najväčšie prvky v skupinách, rovno zistený údaj spracujeme. Pri spájaní je ešte dôležité, aby pri rovnosti bodov ili najprv maximá a potom minimá (premyslite si prečo). To je zabezpečené triviálne – keď prvýkrát narazíme na údaj o nejakej krajine, považujeme ho za maximum, druhýkrát za minimum.

Listing programu:

```

const
  MAXN=20;

type
  tkrajina=
    record
      meno:string;
      best,worst:integer;      {worst/best su 0 ak ich este nepozname}
    end;
  tzaznam=
    record
      body,kto:integer;
    end;

var
  bodov,chyba,i,krajin,minbodov:integer;
  kr:array[1..MAXN] of tkrajina;      {udaje o krajinach}
  pom:array[-1..4,1..MAXN+1] of tzaznam;  {pomocne polia pri usporiadani
                                          -1 = minima, 0..4 maxima}
  index:array[-1..4] of integer;

procedure Pridaj(chyba,komu,kolko:integer;typ:boolean);
var k:integer;
begin
  if typ then k:=chyba else k:=-1;
  inc(index[k]);
  with pom[k,index[k]] do begin body:=kolko; kto:=komu; end;
end;

function VrchB(kde:integer):integer;
begin VrchB:=pom[kde,index[kde]].body; end;

function VrchK(kde:integer):integer;
begin VrchK:=pom[kde,index[kde]].kto; end;

function Cmp(a,bodya,bodyb:integer):boolean;
begin

```

```

    Cmp:=(bodya>bodyb) or                {ak ma viac bodov}
        ((bodya=bodyb) and (kr[a].best=0)); {alebo rovnako, ale je to max}
end;

procedure SpojARataj;
var
    i,j,k,m:integer;
    maxim,minim:integer;
begin
{ nastavime si zarazku pri hladani, aby sme nevybehli z pola }
    for i:=-1 to 4 do pom[i,index[i]+1].body:=-1;
    for i:=-1 to 4 do index[i]:=1;
    maxim:=0; minim:=0;

    for i:=1 to 2*krajin do
        begin
            k:=-1; m:=VrchB(k);    { minim bude vzdy dost }
            for j:=0 to 4 do
                if Cmp(VrchK(j),VrchB(j),m) then begin k:=j; m:=VrchB(j); end;

            with kr[VrchK(k)] do
                if best=0 then begin best:=minim+1; inc(maxim); end
                else                begin worst:=maxim; inc(minim); end;
            inc(index[k]);
        end;
    end;

begin
    read(krajin,minbodov); dec(minbodov);
    for i:=1 to krajin do
        begin
            read(bodov,chyba,kr[i].meno);
            Pridaj(chyba,i,bodov,FALSE);
            Pridaj(chyba,i,bodov+chyba*minbodov,TRUE);
        end;

    SpojARataj;
    for i:=1 to krajin do with kr[i] do
        writeln(meno,' ',best,'. - ',worst,'. ');
    end.

```

2. O čarovnom strome

opravovala Danka
(max. 15 bodov)

Väčšina riešení bola správna. Líli sa najmä spôsobom hľadania koreňa v inorder zápise. Najjednoduchie je prehľadávať od začiatku celý inorder zápis, a keď kým nenájdeme koreň. Týmto dostaneme algoritmus s časovou zložitostou $O(N^2)$. Vylepenie prináša prehľadávanie len tej časti inorder zápisu, ktorá zodpovedá práve spracovávanému podstromu. Týmto sa zlepí časová zložitost v priemernom prípade (keď je strom vyvážený) na $O(N \log N)$, ale v najhorom prípade je zložitost $O(N^2)$ (keď má každý vrchol len jednu vetvu).

Vo vzorovom riešení využijeme to, že vo vrcholoch sú čísla 1 až N , a na začiatku si pre každý vrchol zapamätáme jeho pozíciu v inorder zápise. Neskôr potom vieme zistiť pozíciu prvku v inorder zápise v konštantnom čase.

Výpis postorder zápisu robí rekurzívna procedúra `postorder`, ktorá dostane pre spracovávaný podstrom začiatok v preorder zápise, začiatok v inorder zápise a veľkosť. Prvý prvok v preorder zápise je koreň stromu. Z jeho pozície v inorder zápise (máme ju uloženú v poli `kdeje[koreň]`) vieme určiť veľkosť ľavého a pravého podstromu. Potom vieme rozdeliť preorder zápis na ľavý a pravý podstrom. Keď poznáme preorder a inorder zápis podstromov, rekurzívne vypíšeme najprv ľavý, potom pravý a nakoniec koreň.

Každý prvok v preorder zápise spracovávame práve raz, spracovanie trvá konštantný čas, preto je časová zložitosť algoritmu $O(N)$.

Listing programu:

```

program O_carovnom_strome;
var
  preorder, kdeje: array[1..50] of Integer;
  i, n, x: Integer;

procedure postorder(zp, zi, velkost: Integer);
var vl, vp: Integer;
begin
  if velkost > 0 then
    begin
      vl := kdeje[preorder[zp]] - zi; {velkost ľaveho podstromu}
      vp := velkost - vl - 1; {velkost praveho podstromu}
      postorder(zp+1, zi, vl); {vypis ľavy podstrom}
      postorder(zp+vl+1, zi+vl+1, vp); {vypis pravý podstrom}
      write(preorder[zp] , ' '); {vypis koreň}
    end;
  end;

begin
  n := 0;
  while not eoln do
    begin
      inc(n);
      read(preorder[n]);
    end;
  readln;
  for i := 1 to n do
    begin
      read(x);
      kdeje[x] := i;
    end;
  postorder(1, 1, n);
  writeln;
end.

```

opravoval Martin
(max. 13 bodov)

3. Ondrejove zápalky

Tento príklad bol veľmi jednoduchý, preto som pri opravovaní dbal na každú drobnosť, v ktorej ste mohli urobiť chybu. Za správne riešenie úlohy v čase $O(N)$, kde N je počet vetkých zápalek, s kontantnou pamäťou zložitou ste mohli získať **10 bodov**, s lineárnou pamäťou zložitou **8 bodov**. Za rôzne funkčné backtracky som dával maximálne **3 body** a za zlé, respektíve nedokončené riešenia sa dal pri veľkom ústí získať najviac **jeden bod**. K tomu za popis vášho riešenia a dôkaz správnosti ste mohli získať od **mínus dvoch** až po **3 body** a to tak, keď za každú časť popisu som vám dával plus alebo mínus. Za vysvetlenie vášho algoritmu ste mohli získať jedno plus, za dôkaz, kedy sa dá mnohouholník postaviť, ste mohli získať ďalšie plus a za dôkaz, keď vami postavený mnohouholník bude naozaj mnohouholníkom, to znamená, keď žiadne zápalky na jeho obvode sa nebudú navzájom pretínať, ste mohli získať posledné plus. Za tri plus sa vám k celkovému počtu bodov pripočítali 3 body, za dve plus 2 body, za jedno plus 0 bodov a ak sa vám nepodarilo získať žiadne plus, tak ste stratili 2 body. Za chýbajúci, alebo nesprávny odhad časovej alebo pamätevej zložitosti vášho programu ste mohli stratiť jeden bod a za každú závažnú chybu v programe, alebo každú neošetrenú okrajovú prípad ste mohli stratiť ďalšie body.

Prejdime teda k samotnému riešeniu:

Tvrdenie: Ak máme A modrých, B zelených, C červených a D ružových zápalek, tak mnohouholník sa dá z nich postaviť práve vtedy, keď A , B , C a D sú párne a aspoň dve z nich sú nenulové.

Dôkaz: Najprv dokážeme prvú implikáciu: Ak sa mnohouholník postaviť dá, potom A , B , C a D sú párne a aspoň dva z nich sú nenulové.

Zavedme si súradnicovú sústavu tak, aby y -ová os bola rovnobežná s modrou zápalkou a dĺžka zápalky bola 1. Každú zápalku mnohouholníka reprezentujeme ako vektor. Modré zápalky budú reprezentované vektormi $(0, 1)$ a $(0, -1)$, zelené $(1, 0)$ a $(-1, 0)$, červené (q, q) a $(-q, -q)$ a ružové $(q, -q)$ a $(-q, q)$; $q = \sqrt{2}/2$. Potom nutne súčet vektorov vetkých zápalek bude rovný nulovému vektoru:

$$\begin{aligned} (0, 0) &= a_1(0, 1) + a_2(0, -1) + b_1(1, 0) + b_2(-1, 0) + c_1(q, q) + c_2(-q, -q) + \\ &\quad + d_1(q, -q) + d_2(-q, q) \\ A &= a_1 + a_2 \\ B &= b_1 + b_2 \\ C &= c_1 + c_2 \\ D &= d_1 + d_2 \end{aligned}$$

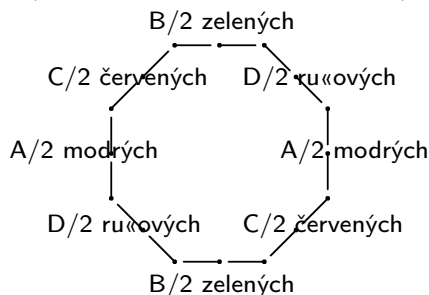
Pre x -ovú zložku platí: $b_1 - b_2 + q \cdot (c_1 - c_2 + d_1 - d_2) = 0$, pre y -ovú zložku: $a_1 - a_2 + q \cdot (c_1 - c_2 - d_1 + d_2) = 0$. Číslo q je iracionálne, čiže žiadne jeho racionálne násobky (okrem nuly) nebude racionálne, potom ale nutne platí: $a_1 - a_2 = 0 \Rightarrow A = 2 \cdot a_1 \Rightarrow A$ je párne; $b_1 - b_2 = 0 \Rightarrow B = 2 \cdot b_1 \Rightarrow B$ je párne; $c_1 - c_2 = d_2 - d_1 \wedge c_1 - c_2 = d_1 - d_2 \Rightarrow c_1 = c_2, d_1 = d_2 \Rightarrow C = 2 \cdot c_1, D = 2 \cdot d_1 \Rightarrow C$ a D sú párne.

Zostáva nám ešte dokázať, keď ak sa mnohouholník postaviť dá, tak aspoň dve z A , B , C alebo D sú nenulové. Dokážeme to sporom. Predpokladajme, keď máme zápalky len jedného (resp. žiadneho) druhu (z ostatných druhov máme po nula zápalek), potom však môžeme z nich postaviť len úsečku (resp. nič), čo však nie je mnohouholník. Doli sme k sporu, čiže pôvodné tvrdenie musí platiť.

Teraz dokážeme aj opačnú implikáciu: Ak A , B , C a D sú párne a aspoň dva z nich sú nenulové, potom sa mnohouholník dá postaviť.

Položme zápalky v poradí $\frac{A}{2}$ modrých, $\frac{D}{2}$ ružových, $\frac{B}{2}$ zelených, $\frac{C}{2}$ červených a opačne orientovaných $\frac{A}{2}$ modrých, $\frac{D}{2}$ ružových, $\frac{B}{2}$ zelených a $\frac{C}{2}$ červených zápalek. Takto vzniknutý

útvár je uzavretý: $\frac{A}{2}(0, 1) + \frac{D}{2}(q, -q) + \frac{B}{2}(1, 0) + \frac{C}{2}(q, q) + \frac{A}{2}(0, -1) + \frac{D}{2}(-q, q) + \frac{B}{2}(-1, 0) + \frac{C}{2}(-q, -q) = \frac{A}{2}((0, 1) + (0, -1)) + \frac{B}{2}((1, 0) + (-1, 0)) + \frac{C}{2}((q, q) + (-q, -q)) + \frac{D}{2}((q, -q) + (-q, q)) = (0, 0)$ a nutne konvexný (8 krát meníme smer o 45° „dožava“) mnohoúhelník (osem, es₄ alebo tvoruholník).

V samotnom programe využitím práve dokázaného tvrdenia zistíme, či sa zo zadaných zápaliek dá mnohoúhelník postaviť a ak áno, podľa postupu opísaného v druhej časti dôkazu mnohoúhelník vypíšeme. Časová zložitost algoritmu je $O(N)$, kde $N = A + B + C + D$, hoci test zápaliek, či sa z nich dá poskladať mnohoúhelník, prebehne v konstantnom čase; výpis samotného mnohoúhelníka trvá $O(N)$. Pamäťová zložitost algoritmu je konstantná.

Listing programu:

```
#include <stdio.h>

int main(void)
{
    char *f[4] = {"modra, ", "ruzova, ", "zelena, ", "cervena, "};
    int i, j, z[4];
    scanf("%d %d %d %d", &z[0], &z[2], &z[3], &z[1]);

    if (z[0]%2 || z[1]%2 || z[2]%2 || z[3]%2 || !z[0]+!z[1]+!z[2]+!z[3] > 2)
    {
        printf("Z tychto zapaliek sa mnohoúhelník postavit neda.");
    }
    else
    {
        for (i=0; i<8; i++) for (j=0; j<z[i%4]/2; j++) printf(f[i%4]);
    }

    printf("\n");
    return 0;
}
```

opravoval Poko
(max. 17 bodov)

4. O menovej reforme

Ušom sa teil na vožný víkend, keď tu vám príde neskutočne veža rieení tvrtého príkladu. S povzbudením „Tak a« ten ďalí...“ som teda začal opravovať :-)

Spolu ste poslali niečo cez 40 rieení, čo síce nie je málo, ale ani najviac. Niekožko z nich bolo chybných - buď neodhalili vetky nevhodné sady mincí, alebo nejakú vhodnú vyhlásili za nevhodnú. Tie ostatné sa líli – v čom? No predsa v zložitosti. A ete kde-tu chýbal popis, ako funguje váš algoritmus, zdôvodnenie niektorých vašich tvrdení (vežmi často ste nezodôvodnili, po ktorú hodnotu stačí testovať sumy) a „nezabudli“ ste ani na chyby vo vašich programoch :-). Tie nabudúce radej vynechajte!

Vzorové rieenie: Je zrejmé, «e sada, ktorá obsahuje jednu mincu, je vhodná. Preto ďalej budem predpokladať, «e sada sa skladá aspoň z dvoch mincí. Optimálnym platením budem ďalej chápať platenie minimálnym počtom mincí. Nech K je počet mincí v testovanej sade, a_i ich hodnoty a nech pre $1 \leq i < j \leq K$ platí $a_i < a_j$. Je zrejmé, «e sumu $S = 1$ zaplatíme optimálne pomocou mince s hodnotou 1, no takto to bude zaplatené zároveň aj kiribatským

spôsobom. Predpokladajme teraz, že sumy 1 a nejaké N ($N \geq 1$) kiribatským spôsobom zaplatíme zároveň aj optimálne. Poďme zistiť, koľkými mincami zaplatíme sumu $N + 1$ optimálne a či pri platení kiribatským spôsobom nepoužijeme viac mincí.

Pri zisťovaní využijeme metódu dynamického programovania. Postupne budeme vyplňať tabuľku B (B ako Best). V tabuľke si do i -teho políčka zapíšeme, koľkými mincami sa suma i dá zaplatiť optimálne. Vieme, že $B[0] = 0$, lebo na zaplatenie sumy $S = 0$ nepotrebujeme žiadnu mincu. Predpokladajme, že máme vyplnené aj políčka 1 až N a budeme sa snažiť vyplniť políčko $N + 1$. Určite bude každé políčko 1 až $N + 1$ nenulové. Inak by sme vedeli sumu $S > 0$ zaplatiť pomocou 0 mincí, čo je jasný spor. Tým pádom sumu $S > 0$ platíme aspoň jednou mincou, a preto pre každé $S > 0$ existuje minca, ktorej hodnota nebude väčšia ako S a zároveň bude maximálna možná. Nech pre sumu $S = N + 1$ je to minca a_j . To znamená, že pri platení S použijeme len mince a_1, \dots, a_j . Postupne si pre vetky i ; $1 \leq i \leq j$ zistíme, pomocou koľkých mincí by sme sumu $S = N + 1$ vedeli zaplatiť, keby sme pri platení sumy $N + 1$ použili mincu a_i . To vieme pomocou $B[N + 1 - a_i] + 1$ mincí. Potom

$$B[N + 1] = \min_{1 \leq i \leq j} \{B[N + 1 - a_i]\} + 1$$

Hodnota $B[N + 1]$ nemôže byť väčšia, lebo by suma $S = N + 1$ nebola zaplatená optimálne, nakoľko pomocou $B[N + 1]$ mincí ju isto vieme zaplatiť. Takisto nemôže byť ani menšia, lebo potom by musela existovať minca a_i , ktorú keby sme použili pri platení, a teda by sme sumu $N + 1 - a_i$ vedeli zaplatiť na menej ako $B[N + 1 - a_i]$ mincí, čo je spor. Takže pomocou $B[N + 1]$ mincí sa suma $N + 1$ zaplatí optimálne.

Pri platení kiribatským spôsobom by sme isto použili mincu a_j , preto na zistenie, či je suma $S = N + 1$ zaplatená kiribatským spôsobom optimálne, stačí porovnať hodnoty $B[N + 1]$ a $B[N + 1 - a_j] + 1$. Ak sa rovnajú, tak je suma $N + 1$ zaplatená kiribatským spôsobom zároveň optimálne. V opačnom prípade sme našli sumu, ktorá sa dá zaplatiť menej mincami ako kiribatským spôsobom.

Tabuľku nám stačí vyplniť po políčko $B[a_K + a_{K-1} - 1]$ vrátane¹. Ak nenájdeme sumu $S < a_K + a_{K-1}$, tak môžeme vyhlásiť sadu za vhodnú. Prečo, to si povieme až po reklame.

Časová zložitosť tohoto algoritmu je $O(Ka_K)$, pre každú sumu 1 až $a_K + a_{K-1} - 1$ vieme určiť počet mincí potrebných na optimálne zaplatenie v čase $O(K)$. Pamäťová zložitosť je $O(K + a_K)$, ale keďže vždy platí $K \leq a_K$, lepší odhad je $O(a_K)$.

Veta: Ak vetky sumy 1 až $a_K + a_{K-1} - 1$ zaplatia Kiribatčania optimálne, potom je testovaná sada mincí pre Kiribati vhodná.²

Dôkaz: Ten prevedieme sporom. Predpokladajme, že platí negácia tvrdenia z vety, teda: „Vetky sumy 1 až $a_K + a_{K-1} - 1$ zaplatia Kiribatčania optimálne a zároveň sada nie je pre Kiribati vhodná.“ Označme $K(N)$ počet mincí, akým by Kiribatčania zaplatili sumu N , a $O(N)$ počet mincí potrebný na optimálne zaplatenie sumy N . Nakoniec označme S najmenšiu sumu, ktorú by Kiribatčania neplatili optimálne. Taká suma podľa predpokladu (že sada nie je vhodná) určite existuje. Teda platí $K(1) = O(1)$, $K(2) = O(2)$, \dots , $K(S - 1) = O(S - 1)$, $K(S) > O(S)$, kde $S \geq a_K + a_{K-1}$. Suma $S = a_K + a_{K-1}$ sa ale nedá zaplatiť lepšie ako dvoma mincami (rozmyslite si prečo!), a pomocou dvoch mincí ju vieme zaplatiť, preto u túto sumu nemusíme uvažovať. Teda stačí uvažovať $S > a_K + a_{K-1}$.

Vieme, že pre $N \geq a_K$ platí $K(N) = K(N - a_K) + 1$, pričom $K(0) = 0$, lebo pre $N \geq a_K$ Kiribatčania určite začnú platiť mincou s hodnotou a_K . A nakoľko $S > a_K + a_{K-1} > a_K$, pre sumu S potom platí $O(S) < K(S) = K(S - a_K) + 1 = O(S - a_K) + 1$. Keby sme pri optimálnom platení sumy S použili mincu a_K , tak $S - a_K$ by sme vedeli zaplatiť na $O(S) - 1$

¹Niektorí z vás správne zistili, že si stačí pamätať posledných a_K hodnôt a tie cyklicky prepisovať. Pri správnom určení hranice, pokiaľ treba sumy testovať, to však nebolo nutné a pamäťová zložitosť to nepokazilo.

²Tu platí dokonca ekvivalencia, ale implikácia opačným smerom („Ak je sada vhodná, tak Kiribatčania zaplatia sumy 1 až $a_K + a_{K-1} - 1$ optimálne.“) platí triviálne.

mincí, a tým pádom by sa suma S zaplatila kiribatským spôsobom zároveň optimálne, čo by bol spor. Z čoho vyplýva, že mincu a_k nepoužijeme, a teda nutne platíme aspoň jednu mincou s menou hodnotou ako a_K . Označme ju a_i , $1 \leq i < K$.

Ďalej si treba uvedomiť, že keď vieme, že na optimálne zaplatenie sumy S nutne musíme použiť nejaké mince, tak je jedno, v akom poradí ich budeme platiť. Inými slovami, ak vieme, že na zaplatenie sumy S optimálnym spôsobom nutne použijeme mince a_i a a_j , tak $O(S - a_i) = O(S - a_j)$. To vyplýva zo spôsobu, akým počítame hodnotu $O(S)$ (tento spôsob je popísaný a dokázaný vyšie).

Ostáva nám ešte zaplatiť suma $S - a_i$. Ale, nakoľko $0 < S - a_i < S$, sumu $S - a_i$ môžeme smelo zaplatiť kiribatským spôsobom, lebo vieme, že sumy menšie ako S sú kiribatským spôsobom zaplatené zároveň aj optimálne. Keďže $a_i < a_k$, tak $S - a_i \geq S - a_{K-1} > a_K$. To ale znamená, že pri platení $S - a_i$ kiribatským spôsobom (a teda aj optimálnym) použijeme mincu a_K , čo je spor. Čím je táto veta dokázaná.

A nakoniec, za čo ste mohli získať body?

- za riešenie pracujúce na rovnakom alebo podobnom princípe ako vzorové riešenie – maximálne **17 bodov**
- za riešenie, ktoré na vypočítanie počtu mincí pre optimálne platenie skúšalo rozkladať sumu na veľké množstvá – maximálne **16 bodov**
- za exponenciálne riešenie – maximálne **8 bodov**
- za nesprávne riešenie – maximálne **3 body**

Body ste mohli stratiť za chýbajúci zdrojový kód (5 bodov), za závažnejšie chyby v implementácii (najviac 2 body), za chýbajúci popis a/alebo zdôvodnenie správnosti vášho riešenia (najviac 3 body), za zlý odhad časovej a pamäťovej zložitosti (najviac 1 bod) a za zhoršenú časovú a/alebo pamäťovú zložitost (napr. kvôli väčšej hranici, po ktorú testujete) (najviac 5 bodov).

Listing programu:

```
Program O_Menovej_Reforme;
```

```
Const Max = 100;
```

```
Var A: array [1..Max+1] of integer; {mince A[1]=1 < A[2] < ... < A[K] <=100}
    B: array [0..2*Max] of integer; {pocet minci pre opt. platenie sumy i}
    K, Kiribatcan, i, j, ptr: integer;
```

```
begin
```

```
  readln(K);                {pocet minci}
  for i:=1 to K do read(A[i]); {mince}
```

```
  A[K+1]:=A[K]*3;
  B[0]:=0; ptr:=1;          {A[ptr] je hodnota najvacsej mince <= i}
  for i:=1 to 2*A[K]-1 do   {testujeme sumy 1..2*A[K]-1, co zrejme}
                           {      staci a zlozitost to nepokazi}
```

```
  begin
```

```
    if i=A[ptr+1] then Inc(ptr);
    Kiribatcan:=B[i-A[ptr]]+1; {Kiribatcan pouziva najvacsiu mincu, }
                               {akou moze platit}
    B[i]:=Kiribatcan;         {Kiribatcan to nemoze zaplatit lepsie }
                               {ako optimalne}
```

```
  for j:=1 to ptr-1 do
```



```

    if B[i]>B[i-A[j]]+1 then B[i]:=B[i-A[j]]+1;
  if B[i]<Kiribatcan then
  begin
    writeln('Nie: ',i); exit;
  end;
end;
writeln('Sada je pre Kiribati vhodna.');
```

5. O čiernych krabičkách

opravovala Meri
(max. 15 bodov)

Tento príklad bol pomerne jednoduchý, rieila ho väčšina z vás. A poväčšine aj dobre. Tí, ktorí ho mali úplne dokonale, v čase $O(N)$, mohli dostať **15 bodov**. Trochu horšie riešenia v čase $O(N^2)$ mohli mať maximálne **7 bodíkov**. Za nefunkčné riešenie ste mohli mať najviac **2 body**. Za nepresný odhad časovej zložitosti alebo úplne chýbajúci popis programu ste mohli stratiť **2–3 body**.

Vzorové riešenie využíva dve čierne krabičky, jednu vkladaciu a jednu vyberaciu. Keď potrebujem do fronty vložiť prvok, vloží ho, ako inak, do vkladacej krabičky. Takže, keď príde prvá žiadosť o vrátenie prvku, budem mať k dispozícii prázdnu vyberaciu krabičku a vkladaciu krabičku s nejakými prvkami. Vtedy presuniem vetky prvky z vkladacej krabičky do vyberacej. Vo vykladacej krabičke teraz budú vetky v opačnom poradí, ako boli vkladané a teda pri každej žiadosti o vrátenie prvku môžem jednoducho vybrať prvky z vyberacej krabičky. Keď sa vetky minú, jednoducho opäť presuniem prvky z vkladacej krabičky do vyberacej a je.

Čo to má zložitosti $O(N)$? Nuže, povedzme, že potrebujeme vložiť a potom vybrať nejakých N prvkov. Nevieme, v akom poradí ich budeme vkladáť a vyberať. Zato vieme, že s každým prvkom budeme robiť práve tri operácie. Raz ho vložíme do vkladacej čiernej krabičky, raz ho presunieme do vyberacej krabičky a raz ho z nej vyberieme. Celkovo teda vykonáme $O(N)$ operácií.

Listing programu:

```

program O_ciernych_krabickach;

uses crt,krabicky;

const
  vkladacia=1;
  vyberacia=2;

procedure Put(val:integer);
begin
  Push(vkladacia,val);
end;

function Get:integer;
begin
  if (Empty(vyberacia)) then
    while (not Empty(vkladacia)) do Push(vyberacia,Pop(vkladacia));
  Get:=Pop(vyberacia);
end;
```

```
function Emp:boolean;  
begin  
  Emp:=Empty(vkladacia) and Empty(vyberacia);  
end;  
  
begin  
end.
```

Výsledková listina po 1. sérii kategórie KSP

	Meno a priezvisko	kola	Trieda	11	12	13	14	15	Σ
1.	Peter Bella	Gym. Jura Hronca BA	4	15	15	13	15	15	73
2.	Pavol Juhos	Gym. Grsslingov BA	4	13	15	12	16	15	71
	Jn Katreni	Gym. kolsk Spi. Nov Ves	4	13	15	13	15	15	71
4.	Michal MalÀ	Gym. iar nad Hronom		13	15	10	17	15	70
5.	Pavol Mravec	Gym. . tra Modra	4	14	15	13	10	15	67
	Vladimr RepiskÀ	Gym. iar nad Hronom	4	13	11	12	16	15	67
7.	Radovan Bauer	Gym. Potov Koice	4	15	15	13	17	6	66
8.	Jakub Teke	Gym. Jura Hronca BA	2	9	11	11	16	14	61
9.	Peter TruchlÀ	Gym. Provsk Nitra	4	15	15	1	14	15	60
10.	Jaroslav Klma	Gym. Jura Hronca BA	3	15	15	13		15	58
	Jozef VeselÀ	Gym. Golianova Nitra	3	15	15	13		15	58
12.	Mat Harvan	Gym. Jura Hronca BA	4	13	10	12	6	15	56
	Oto Vozr	Gym. Palackho BA	3	15	11	13	2	15	56
	Tom Sghy	SPE Nov Zmky	4	12	11	9	9	15	56
15.	Michal Miku	Gym. Jura Hronca BA	4	13	11	9	15	6	54
	Tom Vrbel	Gym. Mal Hora Martin	4	12	15	11	15	1	54
17.	Juraj Sloboda			9	10	7	14	13	53
18.	Pavol Mller	Gym. Grsslingov BA	4	13	11	12		15	51
	Peter Glaus	Gym. Jura Hronca BA	3	13	11	12		15	51
	Jn Mazk	Gym. Potov Koice	4	13	7	13	11	7	51
	Monika Steinov	Gym. Einsteinova BA	4	13	14	8	2	14	51
	Miroslav Cicko		1	10	11	12	5	13	51
23.	Peter Libi	Gym. udovta tra Trenn	3	8	11	10	6	14	49
24.	Marek Ludha	Gym. Tajovskho B. Bystrica	2	13	10	12		13	48
	Tom Dzetkuli	Gym. P. Horova Michalovce	4	12	11	12		13	48
	Ivan omlo	Gym. Mlde«ncka ahy	2	9	10	10	6	13	48
27.	Anton tefanek	Gym. Jura Hronca BA	2	8	9	11	11	6	45
	Marek TesaŠ	Gym. Halisk Luenec	4	13		12	14	6	45
29.	Jozef Tvaro«ek	Gym. Jura Hronca BA	4		15	12	17		44
30.	Michal Teke	Gym. Kontantnova Preov	4	13		13	1	15	42
31.	Ras_o rmek	Gym. Tilgnerova BA	4	9	8	11	6	6	40
	Matej Max	Gym. Alejev Koice	4	8	11	5	11	5	40
33.	Peter Dzurjanin	Gym. Grsslingov BA	4	10	15	7		7	39
34.	Tom Zhorec	Gym. Jura Hronca BA	4	15	11	10		1	37
35.	Lucia Tiererov	Gym. Jura Hronca BA	4	9	9	11	2	5	36
36.	Anna Hanulov	Gym. Jura Hronca BA	2	9	11			15	35
	Juliana Lipkov	Gym. Jura Hronca BA	3		11	12	5	7	35
38.	Radovan Berta	Gym. Daxnera V.n. Topou	3	9	11		1	13	34
39.	Peter Macko	Gym. LiptovskÀ Hrdok	1	7	2	9	6	6	30
40.	Juraj Andris	Gym. Sere	4	7		7	10	5	29
41.	Jn Palenr	Gym. Mal Hora Martin	2	13			14	1	28
42.	Pavol Rusnk	Gym. Kontantnova Preov	4	10		10	1	6	27
43.	Martin Choma	Gym. Star ubova	3	3	12	8		1	24
44.	Marek Hanes		1	7	11	0	4	1	23
45.	Oliver Jank	Gym. L. Stckela Bardejov	2	9			11	1	21
	Marek Tomacha	Gym. sv. Urule BA	4	10		10		1	21
47.	Ladislav Vadkerti	SPE Pie_any		9	11				20
48.	Jana ikov	Evanjelick gym. B. Bystrica	4	10		2		7	19
	Marek Cifra	Gym. A. Merici Trnava	2	10	8			1	19
	Jn VeselÀ	Gym. Golianova Nitra	2	7		7	5		19

	Meno a priezvisko	kola	Trieda	11	12	13	14	15	Σ
51.	Marin Schmotzer	Gym. Horvtha BA	2	10			2	5	17
	Peter Grekovi	Gym. Svidnk	1	9	8				17
53.	Milan Burda	Gym. Golianova Nitra	2	2	3	7	2	1	15
54.	Peter KopanskÅ	Gym. Krompachy	4	8				5	13
	Peter ufiarsky		2	9	4				13
56.	tefan KonenÅ	Gym. Jura Hronca BA	3	3		1	8		12
	Michal erea	Gym. Nov Zmky	2	9	2			1	12
58.	Radovan ulk	Gym. Golianova Nitra	2	9		0	1	1	11
	Ladislav HodermarskÅ	SPE Star Tur	4	10				1	11
60.	ubo Bednrik	Gym. udovta tra Trenn	4	9					9
61.	Filip Karas	Gym. Golianova Nitra	2	2	3	0	2	1	8
62.	Miroslav Hudk	Gym. Golianova Nitra	4					1	1
	Jn Hutr	SPE Pie any	3					1	1